

אז בהלוד ירמיה – עיון בקינה מקינות הקליר

As Yirmiyahu Walked...and as the Kallir Wept

Authored by Elezar Kallir (6-7th century, Eretz Yisrael)

המחבר: אלעזר בירבי קיליר (מאה ה-6-7 לסה"נ בא"י)

ואיזה זכות אבות בארץ תלאובות:	מה אתם שוכבות בגינכם גלו ובתיהם חרבות	אז בהלוד ירמיהו על קברי אבות ונס עצמות חביבות
ואיזה הבטחת וזכרתי להם ברית ראשונים:	דובבו בקול תחנונים פני שוכן מעונים	געו כלם בקינים על חסרון בנים
ואיך אתאפק על אמירת לא הוא:	ואעלים עיני מהם ולא נהו ולא שהו	הם המירו כבודי בתהו ולא פחדו ולא רהו
ואיזה הבטחת אל תירא אברם:	הנס נסיתי עשר בחינות עבורם והן חזיתי שברם	זעק אב המון בעבורם וחנו פני אל רם
ואיך אתאפק על בטול עשרת הדברות:	ועצו לחצב בארות בארת נשברות	טעו להזרות בעבודות זרות
ואיזה הבטחת ואת בריתי אקים את יצחק:	לשוא בי טבח הוחק והן זרעי נשחק ונמחק	כה צוח יצחק פני שוכן שחק
ואיך אתאפק בהריגת זכריה:	ולאיתי נשוא געיה עולה לי מנשיה	מרו בירמיה וטמאו הר המריה
ואיך הפרע מני דמים בדם כמה אלה:	עוללי שטפחתי בעלה איד גזו מני בחלה	סח ילד בתלה דמעות כתנין זולף
ואיזה הבטחת כי לא אלמן:	צאן אשר בחיקי האמן ואיד גזו בלא זמן	פץ רועה נאמן כפוש באפר ומדמן
בלהה מקוננת בשתי ידיה:	רחל אחותה מבכה על בניה זלפה מכה פניה	קול בכי לאה מתופפת על לבבה
	שלחתי בבלה למענכם הנני משובב גלות בניכם:	שובו תמימים למנוחתכם מלא אמלא כל משאלותיכם

איכה ה, א-כב הדגם לקינה

- (א) זָכַר ה' מַה־הָיָה לָנוּ הַפִּיטָה וּרְאָה אֶת־חַרְפֹּתָנוּ:
 (ד) מִיִּמֵינוּ בִּבְסֹף שְׁתֵּינוּ עֵצְנוּ בְּמַחִיר יָבֹאוּ:
 (ז) אֲבֹתֵינוּ חָטְאוּ וְאֵינָם וְאַנְחָנוּ עֹנִיתִיהֶם סָבְלוּנוּ:
 (י) עֲוֹנֵנוּ כְּתָנֹד נִכְמְרוּ מִפְּנֵי זְלַעְפוֹת רָעָב:
 (יג) בַּחֲזִירִים טָחוֹן נָשְׂאוּ וּנְעָרִים בְּעֵץ כָּשְׁלוּ:
 (טז) נִפְלָה עֲטֹרַת רֹאשֵׁנוּ אוֹיֵנָא לָנוּ כִּי חָטְאֵנוּ:
 (יט) אֶתְּהָ ה' לְעוֹלָם תִּשָּׁב כְּסֹאֲךָ לְדֹר וּדְוֹר:
- (ב) נִחַלְתָּנוּ נִהַפְכָה לְזָרִים בְּהֵינֹו לְנִכְרִים:
 (ה) עַל צִוְאֵרְנוּ נִרְדְּפָנוּ יִגְעֵנוּ וְלֹא הוֹנַח־לָנוּ:
 (ח) עֲבָדִים מְשֻׁלוּ בָנוּ פָּרַק אֵין מִיָּדָם:
 (יא) נְשִׂים בִּצְיוֹן עָנוּ בַת־לֶת בַּעֲרֵי יְהוּדָה:
 (יד) זְקִנִים מְשַׁעֵר שָׁכְתוּ בַּחֲזִירִים מִנְּגִינָתָם:
 (יז) עַל־זֶה הָיָה דָוָה לִבְנוֹ עַל־אֱלֹהֵי חֲשָׁכוֹ עֵינֵינוּ:
 (כ) לָמָּה לְנֶצַח תִּשְׁפַּחְנוּ תַעֲזֹבְנוּ לְאֹדֶךָ יָמִים:
 (כב) כִּי אִסְמַאִם מֵאִסְתָּנוּ קִצְפַּת עֲלֵינוּ עַד־מָאוֹד:
- (ג) יְתוּמִים הָיִינוּ וְאֵין אָב אֲמַתֵּינוּ כְּאֶלְמָנוֹת:
 (ו) מַצֵּרִים נָתַנוּ יָד אֲשׁוּר לְשִׁבְעַת לַחֶם:
 (ט) בְּנַפְשֵׁנוּ נָבִיא לְחַמְנוּ מִפְּנֵי חֶרֶב הַמִּדְבָּר:
 (יב) שָׂרִים בְּיָדָם נָתְלוּ פָּנֵי זְקִנִים לֹא נִהְדָּרוּ:
 (טו) שָׁבַת מְשׁוּשׁ לִבְנוֹ נִהְפָךְ לְאֶבֶל מִחֲלָנוּ:
 (יח) עַל הַר־צִיּוֹן שִׁשְׁמָם שׁוֹעֲלִים הַלְכוּ־בוּ:
 (כא) הִשְׁיִבְנוּ ה' אוֹ אֱלֹהֶיךָ וּנְשׁוּבָה חֲדָשׁ יִמֵּינוּ כְּקֹדֶם:

איכה רבה הקדמה פתיחה כד

אמר הקדוש ברוך הוא לירמיה,

אני דומה היום לאדם שהיה לו בן יחידי ועשה לו חפה ומת בתוך חפתו, ואין לך כאב לא עלי ולא על בני, לך וקרא לאברהם ליצחק וליעקב ומשה מקבריהם, שהם יודעים לבכות.

אמר לפניו רבונו של עולם איני יודע היכן משה קבור,

אמר לו הקדוש ברוך הוא לך עמד על שפת הירדן והרם קולך וקרא בן עמרם בן עמרם עמד וראה צאנך שבלעום אויבים.

מיד הלך ירמיה למערת המכפלה ואמר לאבות העולם, עמדו שהגיע זמן שאתם מתבקשין לפני הקדוש ברוך הוא,

אמרו לו למה, אמר להם איני יודע, מפני שהיה מתירא שלא יאמרו בימיה היתה לבנינו זאת.

הניחן ירמיה ועמד על שפת הירדן וקרא בן עמרם בן עמרם עמד הגיע זמן שאתה מבקש לפני הקדוש ברוך הוא.

אמר לו מה היום מיומים שאני מבקש לפני הקדוש ברוך הוא, אמר לו ירמיה איני יודע.

הניחו משה והלך אצל מלאכי השרת, שהיה מפיר אותן משעת מתן תורה,

אמר להם משרתי עליונים כלום אתם יודעים מפני מה אני מתבקש לפני הקדוש ברוך הוא,

אמרו לו בן עמרם אי אתה יודע שבית המקדש חרב וישראל גלו.

והיה צועק ובוכה עד שהגיע לאבות העולם, מיד אף הם קרעו בגדיהם והניחו ידיהם על ראשיהם והיו צועקים ובוכין עד שערי בית המקדש,

כיון שראה אותם הקדוש ברוך הוא מיד וקרא ה' אלהים צבאות ביום ההוא לבכי ולמספר ולקרחה ולחגר שק, ואלמלא מקרא שכתוב אי אפשר לאמרו,

והיו בוכין והולכין משער זה לשער זה, כאדם שמתו מוטל לפניו, והיה הקדוש ברוך הוא סופד ואומר אוי לו למלך שבקטנותו הצליח ובזקנותו לא הצליח.

